

Basketbalvereniging Arrows

Protocol Ongewenst Gedrag

Geschreven op: Mei 2018

Goedgekeurd op: Bestuur, 14-05-18

Geschreven door: Eelke de Jong
Eelsiena vd Meer
Johan Visser
Marijke Otten
Paul Brouwer
Johan vd Veen

Meer info: www.bvarrows.nl

Inhoud

Voorwoord	2
Preventief handelen	3
Ongewenst gedrag bespreekbaar maken	3
Verklaring omtrent gedrag	4
Uitstraling binnen de vereniging	5
Adequaat optreden	7
Focuspunt: slachtoffers	7
Focuspunt: plegers	8
Het protocol invoeren en uitvoeren	10
Invoertermijn	10
Bijlage A – flyer	11

Voorwoord

Ons belangrijkste speerpunt en bestaansreden voor onze vereniging is dat alle leden met plezier kunnen basketballen. Een veilige sportomgeving maakt hier direct deel van uit. Ongewenst gedrag, in al haar verschijningsvormen, wordt daarom niet geaccepteerd. Dit protocol omschrijft het beleid dat binnen onze vereniging wordt gevoerd. Het is tweeledig, het geeft handvatten aan het bestuur, de commissies, trainers en coaches en alle andere betrokkenen in het voorkomen van ongewenst gedrag, maar het omschrijft ook hoe de vereniging daadkrachtig optreedt in geval dat.

Preventief handelen

Voorkomen is beter dan genezen en daarom omschrijft hoofdstuk 1 het beleid omtrent preventief handelen. Een groot onderdeel hierbij is het creëren van een verenigingsleven waarbij ongewenst gedrag een item is waar over gesproken kan worden. Binnen het kader en binnen de teams. Niet de angst voor de gevolgen, maar het bewustzijn van de ernst moet de reden zijn om niet in aanraking te willen komen met uitingen van ongewenst gedrag.

Daadkrachtig optreden

Hoe groot de wens daar is, honderd procent voorkomen is een illusie. Daarom loopt binnen het preventief handelen een beleid voor daadkrachtig optreden. Leden die te maken krijgen met ongewenst gedrag moeten dit gemakkelijk kunnen melden. Trainers en coaches die getuige zijn van ongewenst gedrag moeten adequaat handelen. Hier zijn allerlei hulpmiddelen voor, waaronder vertrouwenspersonen en een vastgesteld sanctiebeleid. Dit alles staat omschreven in hoofdstuk 2.

In hoofdstuk 3 staat omschreven hoe dit protocol wordt ingevoerd binnen de vereniging en op welke termijn bepaalde onderdelen moeten zijn geïmplementeerd.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het protocol ongewenst gedrag. Dit document valt direct onder de statuten en het huishoudelijk reglement zoals deze zijn vastgesteld in de algemene leden vergadering.

Eelke de Jong,

Voorzitter BV Arrows

Preventief handelen

Uiteraard is voorkomen beter dan genezen. Dit is de primaire pijler binnen het geheel, maar tevens ook de moeilijkste in uitvoering. De uitkomsten van de inzet binnen preventief handelen zijn namelijk niet meetbaar, daar waar adequaat optreden meer lijkt op een stappenplan en dus tastbaarder is binnen de vereniging. Concreet betekent dit dat er binnen de vereniging sowieso energie in preventief handelen moet worden gestoken, juist daar waar adequaat optreden slechts enkele keren energie kost. In deze afweging moet een ieder onthouden dat het hier niet om de energie gaat, maar de gevolgen van pesterij, seksuele intimidatie, etc. en om deze te willen voorkomen. Dit is voor het kader ontzettend belangrijk om in het achterhoofd te houden in de ontwikkeling en uitwerking van het protocol ongewenst gedrag nu en in de toekomst.

Preventief handelen bestaat uit drie hoofdtaken. Als eerste wordt binnen de vereniging het onderwerp bespreekbaar gemaakt. Hiervoor worden groepsgesprekken gevoerd met teams, ouders en indien nodig met de gasten op de tribune. Het bestuur heeft het onderwerp structureel op de agenda staan. Als tweede hoofdtaak zorgt de vereniging voor erkende vrijwilligers. Dit wordt gedaan door de leden, die direct betrokken zijn bij de jeugd, te voorzien van een Verklaring Omtrent Gedrag. De derde en laatste hoofdtaak binnen het preventief handelen is de uitstraling binnen de vereniging. Dit onderwerp komt in dit hoofdstuk kort aan bod, maar wordt dieper uitgelicht in hoofdstuk 3. De uitstraling is namelijk afhankelijk van het beleid en hoe wij optreden. Dit optreden komt aan bod in hoofdstuk 2.

Ongewenst gedrag bespreekbaar maken

Het thema ongewenst gedrag is breed. We kennen verschillende termen, verschillende vormen en verschillende visies over wat nog (net) wel kan en niet. De belangrijkste factor hierin is het gevoel van de betrokkenen, in deze het slachtoffer. Indien hij of zij het gedrag ervaart als ongewenst gedrag, dan is het in de basis ongewenst gedrag. Binnen pesten wordt vaak de criteria ‘herhaaldelijk’ genoemd, maar binnen seksuele intimidatie of discriminatie geldt dit criterium niet. Het is daarom van belang om de verschillende situaties binnen de vereniging te bespreken en daarbij te ervaren dat iemands grens ergens anders kan liggen dan de eigen grens.

Hoofdtaak 1 ‘Ongewenst gedrag bespreekbaar maken’ bestaat uit de volgende deeltaken:

Deeltaak 1.1

De jeugdteams worden 1x per jaar bezocht door een vrijwilliger die aansluit bij een training. In de eerste 30 minuten van de training wordt gesproken over ongewenst gedrag. Op niveau worden kleine situaties geschetst om vervolgens de jeugd hierop te laten reageren. De volgende onderwerpen komen aan bod: Pesten, discriminatie en seksuele intimidatie. Dit laatste moet in deze gelezen worden als seksuele toenadering.

Deeltaak 1.2

Op ouderavonden wordt ongewenst gedrag besproken met de ouders en verzorgers van de leden. De focus bij het benoemen van dit thema ligt bij de uitstraling van de vereniging, de gevolgen bij ongewenst gedrag (adequaat optreden) en over de houding van publiek.

Deeltaak 1.3

Het bestuur bespreekt de voortgang en de ontwikkelingen van dit thema tijdens vergaderingen. Tevens koppelt de vertrouwenspersoon terug aan het bestuur.

Deeltaak 1.4

Op een ALV wordt besproken in hoeverre ongewenst gedrag heeft plaats gevonden en wat de gevolgen zijn geweest voor de betrokken partijen. Eventueel worden schorsingen of andere sancties besproken.

Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Alle vrijwilligers die direct betrokken zijn bij de jeugd krijgen een VOG. Dit administratieve feit draagt op drie punten bij aan de doelstelling om preventief te handelen. Het eerste punt is het vergroten van het besef dat onze vrijwilligers omgaan met een kwetsbare doelgroep in onze samenleving, namelijk de jeugd. Het feit dat een VOG deel uit maakt van de competenties maakt de functie sterker en plichtmatiger tegenover de jeugd, de ouders en verzorgers en het kader. Als tweede punt versterkt een team van vrijwilligers met VOG de positie van de vereniging in termen van normen en waarden voor ouders en verzorgers. Een veilige sport omgeving staat centraal bij ouders. Het derde punt is minstens zo belangrijk, maar klinkt tegenover de huidige vrijwilligers hard in geschreven tekst. De vereniging wil zeker stellen dat vrijwilligers geen verleden hebben, die niet samen gaan met het vertrouwen die benodigd is in het uitvoeren van de taken binnen de vereniging. Het is belangrijk dat de huidige vrijwilligers inzien dat het invoeren van de VOG geen controleslag is op basis van een vertrouwensbreuk. Oftewel er heerst geen twijfel over de huidige groep vrijwilligers.

Hoofdtak 2 ‘Verklaring omtrent gedrag’ bevat slechts twee stappen:

Deeltaak 2.1

Binnen de huidige groep ‘direct betrokkenen’ de VOG introduceren. Hierover wordt in de technische commissie gesproken.

Deeltaak 2.2

Aanvragen van VOG voor alle vrijwilligers die direct betrokken zijn bij de jeugd. Er zitten geen kosten verbonden aan het opvragen van een VOG vanuit een vereniging.

Uitstraling binnen de vereniging

Een vereniging die zichtbaar actief handelt in het voorkomen van ongewenst gedrag en die adequaat, maar vertrouwelijk, optreedt bij het voorvallen met ongewenst gedrag creëert een gevoel van veiligheid en zorg. Deze uitstraling draagt direct bij aan het bevorderen van een veilige sport omgeving en aan het hoofddoel van de vereniging, namelijk het basketballen met plezier. Zoals genoemd in de inleiding is deze waarde op de korte termijn niet meetbaar en zelfs op de lange termijn blijft de vraag ‘is het voldoende?’ heersen.

Consequent optreden is belangrijk. Dit is de vereniging niet alleen verplicht richting het slachtoffer, maar juist tegenover alle leden. Met dit protocol wordt een lijn getrokken. De gene die de lijn passeert wordt aangesproken. Hier moet de melder van ongewenst gedrag op vertrouwen anders zal hij of zij niet weer aan de bel gaan trekken. Zonder de term voorbeeldproces te gebruiken, wordt per situatie besproken in hoeverre de rest of een deel (bijvoorbeeld een team) van de leden op de hoogte gebracht van de situatie.

Het slachtoffer wordt opgevangen en de pleger wordt bestraft. Op deze manier ontstaat op lange termijn een aanspreekcultuur die escalatie na de eerste symptomen voorkomt.

Hoofdtak 3 ‘Uitstraling binnen de vereniging’ bestaat uit de volgende stappen:

Deeltaak 3.1

Formuleer een eenduidig beleid om adequaat te kunnen handelen bij gevallen van ongewenst gedrag (hoofdstuk 2).

Deeltaak 3.2

Op de website is het protocol ongewenst gedrag geplaatst, tezamen met hulpmiddelen voor slachtoffers, melders, getuigen en ouders.

Adequaat optreden

Dit hoofdstuk gaat specifiek in op deeltaak 3.1, het formuleren van een eenduidig beleid om adequaat te kunnen handelen in gevallen van ongewenst gedrag. Los van de intentie om met een eenduidig beleid het preventief handelen te versterken, zoals genoemd in hoofdstuk 1, staat het optreden natuurlijk in het teken van het slachtoffer en de pleger. Dit zijn dan ook gelijk de twee focuspunten die naar voren komen bij een geval van ongewenst gedrag.

Belangrijk in adequaat optreden is nogmaals mede te delen dat elke situatie verschilt van een vorige en dat een verhaal twee kanten kent. Het kader streeft ernaar om gevallen zo zorgvuldig mogelijk te interpreteren. Hierbij kan het hulp ontvangen van buiten de vereniging, zoals de bond en Fryslân Sport.

Het eerste focuspunt is gericht op een professionele en zorgvuldige opvang van het slachtoffer. Het is daarom van belang dat alle vrijwilliger, maar met name trainers en coaches, weten hoe gehandeld moet worden wanneer bijvoorbeeld een jeugd lid naar het kader stapt met een persoonlijke kwestie. Vanaf dat moment moeten de mogelijkheden voor de betrokkene duidelijk en kort zijn. De eerste drempel is voor het slachtoffer dan wel gepasseerd, maar in een melding ongewenst gedrag ervaart hij of zij zeker meer drempels. In de tweede deeltaak wordt gericht op de pleger. Het woord pleger wordt in deze slechts gebruikt om het onderscheid kenbaar te maken. Een pleger is, voornamelijk bij de jeugd en af en toe ook nog bij volwassenen, vaak zelf niet bekend met de gevolgen van zijn of haar actie. Daarom kan in deze ook prima gesproken worden over een slachtoffer. De vereniging treedt adequaat op, maar de insteek is gericht op het veranderen van het gedrag en niet op de straf.

Focuspunt: Slachtoffers

Een melding hoeft niet altijd van het slachtoffer afkomstig te zijn. Dit kan ook iemand anders zijn, zoals bijvoorbeeld een teamgenoot, ouder of getuige. Het is belangrijk dat er terugkoppeling wordt gegeven aan de melder. Dit hoeft niet over de inhoud, maar kan slechts een zakelijke mededeling zijn dat zijn melding onderzocht wordt en dat er mensen mee bezig zijn. Dit is onderdeel van het adequaat optreden.

Het doel is om een slachtoffer professioneel en zorgvuldig op te vangen. Dit opvangen verschilt per situatie. De één wil graag zijn of haar verhaal kwijt en de ander wil dat een pleger wordt aangesproken op het gedrag. Deze opvang wordt gedaan door een vertrouwenspersoon met kennis van zaken. Hij of zij ondersteunt het slachtoffer in het maken

van de juiste keuze. Leden met zorgen trekken niet altijd aan de juiste bel. Het beleid moet daarom zorgen dat melders / slachtoffers aan de vertrouwenspersoon worden gekoppeld. De meest waarschijnlijke mogelijkheden om een melding te ontvangen is:

- Via de 'direct betrokkenen' (trainers, coach, ouders en verzorgers)
- Via een meldpunt ongewenst gedrag op de website
- Direct richting de vertrouwenspersoon.

De vereniging heeft toegang tot twee vertrouwenspersonen. Eén persoon binnen de vereniging en één persoon van de bond. Op deze manier kan een slachtoffer altijd kiezen voor een optie waar hij of zij zich het meest senang bij voelt. Het is van belang dat de direct betrokkenen bekend zijn met de vertrouwenspersonen. Zij kunnen melders / slachtoffers direct doorverwijzen en eventueel contactgegevens verstrekken. De vertrouwenspersonen staan vermeld op de website. De vertrouwenspersoon is binnen de vereniging ook in meer of mindere mate betrokken bij het preventief beleid conform hoofdstuk 1. Om vrijwilligers minder te belasten en taken te verdelen betekent dit dus niet dat de vertrouwenspersoon automatisch de groepsgesprekken met de jeugdleden houdt. Hij of zij kan dit verzoek delegeren, zonder de inspraak over de inhoud te verliezen.

Indien een zaak van dusdanige aard is, kan gekozen worden om aangifte te doen bij de politie. De vertrouwenspersoon adviseert hierin de betrokken partijen. Wordt hiervoor gekozen, dan stapt de vereniging, als kader, uit het onderzoek.

Focuspunt: Plegers

In gevallen van ongewenst gedrag wordt de pleger aangesproken, hoe klein het voorval ook is. Een korte adequate reactie van een trainer of teamgenoot is al een manier van aanspreken en kan voldoende zijn. Adequaaf is hierin het kernwoord. Het voorval eindigt voor de pleger direct in een confronterende setting waardoor situatie voor hem of haar inzichtelijk wordt en herhaling voorkomen kan worden.

Meldingen die achteraf binnen komen moeten nog steeds adequaat worden opgepakt. Hoe sneller de pleger wordt aangesproken, hoe verser het voorval in het geheugen zit. Afhankelijk van de situatie en de aanlooproute van de melding kan hier tijd over heen gaan. Het is belangrijk om te beseffen dat tussen de melding en het aanspreken een kans op herhaling

bestaat. Deze moet ten aller tijde voorkomen worden. Hierin staat adequaat optreden in één lijn met preventief handelen.

Vaak beseft de pleger niet de gevolgen van zijn acties als het gaat om ongewenst gedrag. Daarom moet de sanctie gericht zijn op gedrag verbetering. Excuses aanbieden is hierin een hele winst. Simpele voorvallen kunnen dus worden afgedaan met een excuses en een waarschuwing. De mate van herhaling en de ernst van het voorval vergroot de sanctie.

Het protocol invoeren en uitvoeren

Het protocol wordt in drie stappen ingevoerd. Als eerste wordt, middels een concept versie, de opzet en de haalbaarheid van het Protocol Ongewenst Gedrag in een bestuursvergadering besproken. De kern vraag hierin is of dit protocol voldoende invulling geeft binnen het thema ongewenst gedrag. Indien het bestuur akkoord is, dan staat het protocol in grote lijnen vast. Vervolgens wordt de haalbaarheid intern en extern de vereniging, middels een voorstel, getoetst. Dit houdt in dat er contact is met de vertrouwenspersonen, trainers en coaches en de bond. Ook hier wordt de haalbaarheid besproken. Dit kan leiden tot wijzigingen in detail niveau. Uiteindelijk zal het bestuur de definitieve versie aannemen in een bestuursvergadering. Het bestuur is hiertoe gemachtigd conform het huishoudelijk reglement die de invoer van een protocol ongewenst gedrag omschrijft.

Indien de definitieve versie is aangenomen is daarmee ook het invoertermijn aangenomen. Dit termijn wordt in de volgende paragraaf besproken. In het termijn tussen de aanname en de volledige uitvoering streeft het bestuur om zo volledige mogelijk het beleid uit te voeren.

Het protocol moet zo goed mogelijk nageleefd worden. Het bestuur is hierin eindverantwoordelijk. In gevallen van ongewenst gedrag bestaan er situaties die niet omschreven zijn, in deze situatie moet gehandeld worden in lijn met de gedachte van dit beleid.

Invoertermijn

Alle deeltaken worden binnen 1 jaar na vaststelling verwezelijkt. Na de verwezenlijking wordt het protocol na 1 jaar beoordeelt en herzien indien nodig.

Bijlage A – flyer

PROTOCOL ONGEWENST GEDRAG

PREVENTIEF EN ADEQUAAT, WANT VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN

We maken het thema

BESPREEKBAAR

Vrijwilligers geven voorlichting aan jeugdteams. Coaches worden ondersteund in het herkennen en anticiperen op situaties van ongewenst gedrag.

Wij verzorgen een

VERKLARING OM-TRENT GEDRAG

Voor alle trainers en coaches die direct betrokken zijn bij de jeugdspelers. U kunt vertrouwen op onze achtergrond.

De consequente aanpak en

UITSTRALING

Zorgt er voor dat ongewenst gedrag niet wordt geaccepteerd. Het is algemeen bekend dat het 'not done' is binnen onze vereniging.

Een veilige sportomgeving voor maximale ontwikkeling

?# \$!

WAT IS ONGEWENST GEDRAG?

Helemaal geen makkelijke vraag!

'GEDRAG DAT DOOR DE ANDER GEZIEN WORDT ALS ONGEWENST'

Denk bijvoorbeeld eens aan:

- Pesten,
- Discriminatie,
- Seksuele intimidatie,
- Andermans spullen vernielen, etc.

En op het veld is de scheids de baas!

RESPECT

Be a Basketball

STAR_{mb}

En wat als het wel gebeurt?

ADEQUAAT OPTREDEN

SLACHTOFFERS

worden opgevangen en kunnen terecht bij ons vertrouwenspersoon of bij iemand van de bond.

PLEGERS

Vaak zijn de plegers nauwelijks bewust van hun acties. We gaan in gesprek en hantieren regels.

WWW.BVARROWS.NL